Vägval för Ungdomsrådet – Idrotten ur ett ungdomsperspektiv.

Förord

Att vara ung och påverka handlar inte nödvändigtvis om att göra revolution utan om att vi som unga uttrycker vår åsikt, är delaktiga i de beslutande organ som finns samt ger ett ungdomsperspektiv på idrottens alla frågor. Med utgångspunkt från detta anser Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas Ungdomsråd (UR) att ungdomar i allt större utsträckning skall vara med och påverka idrottens verksamhet på alla nivåer.

"I en organisation med ungdomsperspektiv är ungdomar inte målgrupp utan deltagare, ledare, initiativtagare och beslutsfattare" (Ungdomsstyrelsen).

UR är därmed de första att ställa sig bakom ett ökat ungdomsinflytande samt vill och arbetar för att hitta former som utvecklar organisationerna så att ungdomars delaktighet och inflytande kan utvecklas. Vi är de första att stötta initiativ som leder till en ökad ungdomsdelaktighet. Vi vill skapa nätverk, utbilda unga och få fler ungdomar att vilja ta på sig ledaruppdrag inom svensk idrott! Vi vill ha unga med rätt kompetens på ordinarie platser men tror även att det är viktigt att ungdomar har ett nätverk av andra unga och en stödjande miljö att utvecklas i.

UR har således arbetat fram detta dokument av två skäl. Primärt för att påvisa vad ungdomsrådet vill och sekundärt för att utifrån vägvalet skapa en långsiktig strategi för hur svensk idrott kan arbeta med ungdomars delaktighet och inflytande. Vår förhoppning är att detta dokument förblir en levande och långsiktig skrift som vägleder svensk idrott. Vi har i arbetet utgått från de inriktningsdokument som finns, "Idrotten vill" och "Vägval för svensk idrott" och därigenom skapat ett eget vägvalsdokument specifikt för unga.

Ungdomsrådet 2008-2009
Genom ordförande
Sandra Muszynski

Vision

”Unga vill engagera sig i idrotten och idrotten vill engagera unga”

UR är övertygade om att ovanstående vision är en grundförutsättning i utvecklingen av ökad ungdomsdelaktighet. Det är en nödvändighet för idrottens och organisationens överlevnad att samtliga hjälper till att fullfölja den visionära tanken. I praktiken innebär detta att idrotten lever upp till sina oftast välformulerade viljeinriktningar.

”Unga vet bäst vad unga vill!” *Anna Eliasson*

Målsättning

Långsiktigt är målet att öka ungas vilja till engagemang på alla nivåer inom idrotten och att påverka de som styr verksamheten idag att i större utsträckning aktivt fråga unga om och hur de vill vara delaktiga. Detta leder oss fram till den kortsiktiga målsättningen för 2009/2010.

- **Att alla SF/DF skall ha en uttalad strategi och ha valt metod för utvecklingen av ökat ungdomsinflytande och ungdomsdelaktighet.**

Strategin som efterlyses är egentligen en viljeinriktning som syftar till att skapa stödjande miljöer. Miljöer som hanterar demokrati, delaktighet, det ideella ledarskapet och ledarens egenutveckling i förbunden. Naturligtvis förpackad för att överensstämma med ungdomars verklighet i dagens samhälle. I nästa avsnitt preciseras dessa miljöer och deras inverkan på ungdomars delaktighet.

Stödjande miljöer

UR upplever att det är en förutsättning med stödjande miljöer för att unga på allvar ska vilja och kunna engagera sig. Miljön måste genomsyra verksamheten i alla led för att ge ordentlig effekt vilket innebär att både äldre och unga måste ta ansvar för att skapa bra prestationsmiljöer. UR vet att den viktigaste ingrediensen för att unga ska tacka ja till uppdrag och sedan också behålla dem handlar om stöd från föreningen eller förbundet. Det handlar inte bara om att rekrytera och stimulera utan lika mycket om att ge unga trygghet och se till att de trivs med sina uppdrag. I en demokratisk organisation är det viktigt att ungdomar får en plattform och därifrån möjligheten att agera såväl initiativtagare som beslutsfattare. Det finns en vilja hos unga att påverka, men det finns ibland en rädsla för att inte ha tillräcklig kompetens. Det är viktigt att låta ungdomar växa med ett uppdrag och ge dem ansvar och befogenheter utifrån individuella förutsättningar.

Stödjande miljöer i vår organisation förutsätter generellt sett ändrade arbetsformer och arbetsmetoder som på ett bättre sätt tillgodoser ungas behov. Rätt utfört kan dock miljön utformas på ett sådant sätt att ungdomar upplever de positiva värdena av demokrati, delaktighet, det ideella ledarskapet och egenutveckling i allt högre utsträckning än idag.

Demokrati och delaktighet

”För att nå ett ökat ungdomsinflytande måste vi utbilda unga ledare och se över våra stödjande miljöer. Då kommer unga att vilja engagera sig i idrotten och med rätt ungdomar som vill, kan och vågar vill också idrotten engagera unga.” *Sandra Muszynski*

Idrottens utgångspunkt är att alla, oavsett ålder, kön, etnicitet etc. ska kunna och vilja påverka sin idrott. Ett ungdomsperspektiv handlar lika mycket om 12-åriga Lisa som hemma i klubben vill byta träningstid, som att 24-åriga Erik i förbundsstyrelsen uttrycker sin åsikt för att förändra och utveckla. Verksamheten ska styras av demokratiska värderingar och idrottens värdegrund vilken innefattar fyra begrepp, *glädje, allas rätt att vara med, rent spel och demokrati/delaktighet.*

Det ideella Ledarskapet

I dagens allt mer mobila samhälle är det viktigt att värna om det ideella ledarskapet. Detta gäller inte minst för de stora ungdomsgrupper som är engagerade inom idrottens sfär. Som tidigare aviserat handlar detta engagemang inte bara om ungas rättighet att bestämma utan framförallt om hela idrottens överlevnad. För vem tar över när eldsjälen som startade föreningen lägger av?

UR är dock hoppfulla om att det ideella ledarskapet kommer att leva vidare om vi inser vikten av att unga får ta ansvar och kan påverka samt att uppdraget bidrar till personlig utveckling. UR ska centralt verka för att detta blir en realitet. Samtidigt är det också nödvändigt att äldre beslutsfattare ställer sig frågan: Vad har vi och organisationen att tjäna på att engagera unga?

UR upplever att vår samlade organisation idag är i behov av en viss attitydförändring. Det är angeläget att det inte ses som en nackdel att vara ung! Ungdomars kompetens och erfarenheter ska tas bättre tillvara! Unga bidrar med ett annat perspektiv. För UR handlar det om att förändra synsättet och att ta tillvara på ungdomars kompetens. Det viktigaste är rätt kompetens i en styrelse. Det ska ingå en mix av olika erfarenheter utifrån bland annat ålder, kön och etnicitet. Då kommer det ideella ledarskapet att fortsätta utvecklas.

”Hotta upp uppdragen och gör det intressant att ta ett uppdrag!” *Helena Carlsson*

Utveckling

En hörnsten i detta bygge är att vi ungdomar vill bli sedda för vår kompetens och får möjlighet att utveckla denna. Genom en mix av äldre och unga i olika sammanhang bidrar detta starkt till att utveckling kan ske hos samtliga inblandade. Tron är att även äldre ledare har ett starkt behov av utveckling och i vissa fall nytändning. Något som unga på ordinarie platser med rätt kompetens kan bidra till att säkerställa.

"Det är farligt att vara helt nöjd, då stannar utvecklingen!" *David Fridell*

Val av strategi och metod

För att åstadkomma en förändring och förbättring i ungas möjlighet att påverka har Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna valt att arbeta med ungdomsinflytande genom ett ungdomsråd. Viktigt att betona är att ungdomsråd är en metod som används och inte ett syfte i sig. Detta innebär att UR är övertygade om att varje SF/DF behöver forma en väl fungerande metod utifrån sin egen organisation. Det vill säga en form som passar just dem, utifrån organisationens egen utveckling och möjlighet att skapa en stödjande och utvecklande miljö för ungdomar.

Om ungdomsråd väljs som en metod så är det viktigt att rådet ska vara rådgivande till styrelsen. Det är viktigt att rådet har mandat och befogenheter och att det ses som ett forum där ungdomar kan mötas och inspirera varandra, bedriva utvecklande verksamhet för andra ungdomar och även vara en del i den ordinarie verksamheten med kommittéer, råd eller arbetsgrupper. På så vis integreras ungdomsrådet i det faktiska arbetet och är med där besluten fattas.

Inom Svenska Ridsportförbundet finns det stadgereglerat att det ska finnas en ungdomssektion på såväl lokal, regional och central nivå. Sektionen har kvoterade platser i föreningsstyrelsen, distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen. Här är ungdomar med och påverkar på alla nivåer. Detta är och har varit ett system som fungerar inom Ridsportens organisation likväl som formen med ungdomsråd fungerar för Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna. Det är således nödvändigt att rannsaka sitt eget förbund och utifrån denna granskning finna den mest optimerade lösningen för just den organisationen.

Det centrala är inte att ha ett ungdomsråd, en ungdomssektion eller en ungdomskommitté. Det viktiga är att idrotten på samtliga nivåer arbetar med ungdomsdelaktighet och ungdomsinflytande.

Ungdomsrådets arbete

Med intentionen att vara hela idrottens ungdomsråd och därigenom verka för att förbättra klimatet för unga ledare inom idrotten har ungdomsrådet valt att arbeta utifrån följande målsättningar och riktlinjer här även kompletterat med en årlig agenda som påvisar vad UR vill göra för idrotten.

Målsättningar och riktlinjer

- Arbeta in ”tänket” med ungdomsperspektiv i hela organisationen.
- Verka för att beslutsfattare vid varje beslut ställer sig frågan: ”Hur påverkar detta beslutet ungdomar?”
- Skapa mötesplatser för unga.
- Utveckla lobbyingkanaler för att kunna påverka, förankra vår vision och sprida vår ”modell”.
- Göra punktinsatser och vara inspiratörer mer än organisatörer och aktivitetsledare. Ungdomsrådet ska ha ett strategisk tankesätt.
- Kontinuerligt göra en omvärldsanalys för att tillgodose ungas behov och undersöka hur trender hos ungdomar påverkar i vilken grad de är beredda att ta på sig förtroendeuppdrag inom idrotten.
- Varje mandatperiod skapa en verksamhetsplan utifrån vår vision med kontinuerlig utvärdering och implementering och utifrån dokumentet ”UR Vill 2009-2019”.
- Kontinuerligt arbeta med att förbättra nomineringsförfarandet. Arbeta tydligare för att utbilda och rekrytera rätt kompetens till Ungdomsrådet.

Exmepel på årliga aktiviteter RF/SISU:s ungdomsråd

- Ungdomens strategidag (målgrupp SF/DF)
- Mötesplatser för unga och äldre
- Nätverksträff samverkan SF/DF ungdomar
- Utbildning av centrala unga organisationsledare
- Ta till vara samtliga mötesplatser och föra in ett ungdomstänk (Ordförande konferens, GS träffar, m.m)
- RIF & RIM
- UR konferenser
- Infodag mellan kansli/styrelser och UR

UR Vill 2009-2019

2009

- Skapa en verksamhetsplan och ”UR Vill” som är långsiktigt och som uppdateras och implementeras årligen.

- Utifrån mål ta fram strategiska val och analyser.

- Öka samarbetet med RS/FS.

- Lobba för minst 5 unga i talarstolen på RIM.

- Lobba för minst två unga i FS/RS valberedning.

- Göra en omvärldsanalys.

- Skapa en kravspecifikation och uppdragsbeskrivning för UR 2010-2011.

- Utveckla rekryteringsprocessen

2010-2011

- Att alla SF/DF skall ha en uttalad strategi och har valt metod för utvecklingen av ökat ungdomsinflytande och ungdomsdelaktighet.

- Arbeta för att ta Ungdomsrådets påverkan och inflytande inom organisationen ett steg vidare.

- UR jobbar med punktinsatser och fungerar som strateger och inspiratörer mer än organisatörer.

- Lobba för en under 30 år i FS/RS.

2012-2013

- Visa på kompetenser inom UR så att UR blir en grupp som andra efterfrågar och räknar med.

- Jobba för att unga ska se ideellt engagemang som attraktivt.

2014-2015

-Arbeta med attitydförändringar så att vara ung inte ses som en nackdel.

- Att unga ”mitt i karriären” skall ha möjlighet att ta på sig förtroendeuppdrag.

2016-2017

-Unga vill engagera sig i idrotten och idrotten vill engagera unga!

-Unga i alla beslutande organ.

-”Tänket” med ungdomsperspektiv är naturligt i hela verksamheten.

2018- 2019

Köbildning till uppdrag ☺ ! Alla vill engagera sig i idrotten och idrotten vill engagera alla.